

O SMYSLU ŽIVOTA

Kázání ze soboty 9.6.2018 – br. Michal Balcar

Před pěti lety jsem na tomhle místě otevíral téma, které jsem považoval za zásadní. A dnes tomu nebude jinak. Chci se ptát vlastně na tu hlavní otázku lidského bytí: Proč tu vlastně jsme? Abych se měl proti čemu vymezit, použiji na úvod dva citáty mých oblíbených autorů. Kurt Vonnegut jr., americký romanopisec, odpověděl na tuto otázku: *“We are here on this Earth to fart around.”* Dovolil bych si volně přeložit: *“Na Zemi jsme proto, abychom poprdávali.”*

Douglas Adams v zábavné sci-fi Stopařův průvodce po Galaxii vypráví o vynálezu superpočítače, který dokáže vypočítat odpověď na *základní otázku o životě, vesmíru a vůbec* a ta zní: 42. Když se zmatení výzkumníci ptají počítače, jaká je ta otázka, tak jim po několika letech složitých výpočtů vyplivne odpověď: *Kolik je 6x7?* Oba dva výroky chtějí nevážným způsobem sdělit velmi vážné přesvědčení o tom, že náš život žádný hlubší smysl nemá. Že jsme tu jen tak a je na nás, jak ho prožijeme.

Abychom byli Božím obrazem

Křesťanská víra odpovídá jinak, protože vychází z jednoho důležitého předpokladu: lidé jsou Boží stvoření. A tedy Bůh, jejich Stvořitel, jim do vínku smysl vložil. Proč tu tedy jsme? Bible odpovídá: *Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem* (Gn 1,27a). Neříká se tam, že jsme jeho obrazem, nýbrž, že máme potenciál se jím stávat. Bůh nás stvořil jako bytosti sobě podobné. Teologové se dlouhá staletí dohadovali, v čem ona podobnost spočívá. Augustinus Aurelius, biskup hipponský a nejvýznamnější teolog starověku, měl za to, že v intelektu, paměti a vůli. Lidé mají intelekt, paměť a vůli právě tak jako Bůh. Dovolím si s Augustinem nesouhlasit. Mám za to, že to nejdůležitější, v čem připomínáme Boha, je schopnost milovat. Tímto směrem vede i sám text: *stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako může a ženu je stvořil* (Gn 1,27b). Jsme tedy stvoření pro vztahy, jako muž a žena.

Miluj

Podobně uvažuje i Ježíš, když odpovídá na otázku, jaké je největší přikázání. Ta otázka je vlastně základní otázka po životě, vesmíru a vůbec, jen položená v jazyce 1. století. A Ježíšova odpověď? On mu řekl: *„Miluj Hospodina, Boha svého, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí.’ ... ,Miluj svého bližního jako sám sebe.“* (Mk 22,37.39).

Noční hlídka

Jedním z nejslavnějších uměleckých děl je obraz s názvem *Posádka kapitána Franse Banninga Cocqa a Willema van Ruytenburcha* dnes visící v Rijkmuseu v Amsterdamu (kazatel se poťouchle ptá publika, kdo obraz zná. Publikum se ošívá, ale nikdo se nepřihlásí). My ho však dnes známe pod názvem jiným, a sice *Noční hlídka*

(vzdělané publikum kývá hlavou, že tu samozřejmě zná). Ta přezdívka je vlastně k obrazu nespravedlivá, jelikož celá scéna se odehrává ze denního světla. Noční hlídka mu říkáme proto, že byl po svém vzniku přetřen tmavým lakem, aby lépe odolával změnám barev. Jenže tím pádem velmi ztmavl. Obnoven do původní krásy byl až ve 40. letech 20. století.

Obraz září nebo tmavne

Velmi podobně je to s Božím obrazem v nás. Když milujeme, začíná zářit a barvy vystupují na povrch. Když lásku dusíme, když lásku nahrazuje nenávisť, obraz temní a ztrácí se. Kéž bychom byli těmi, z nichž vyzařuje Boží láska.